

Іван Карпенко-Карий (Тобілевич)

29 вересня 2025 року виповнюється 180 років від дня народження Івана Карпенка-Карого, видатного українського драматурга, актора та одного із засновників побутового театру. Його творчість є живою хронікою українського життя XIX століття. У п'єсах він порушував важливі соціальні, моральні та національні питання. Його герої — це селяни, чиновники, міщани, змальовані з гумором, співчуттям і глибоким знанням людської натури.

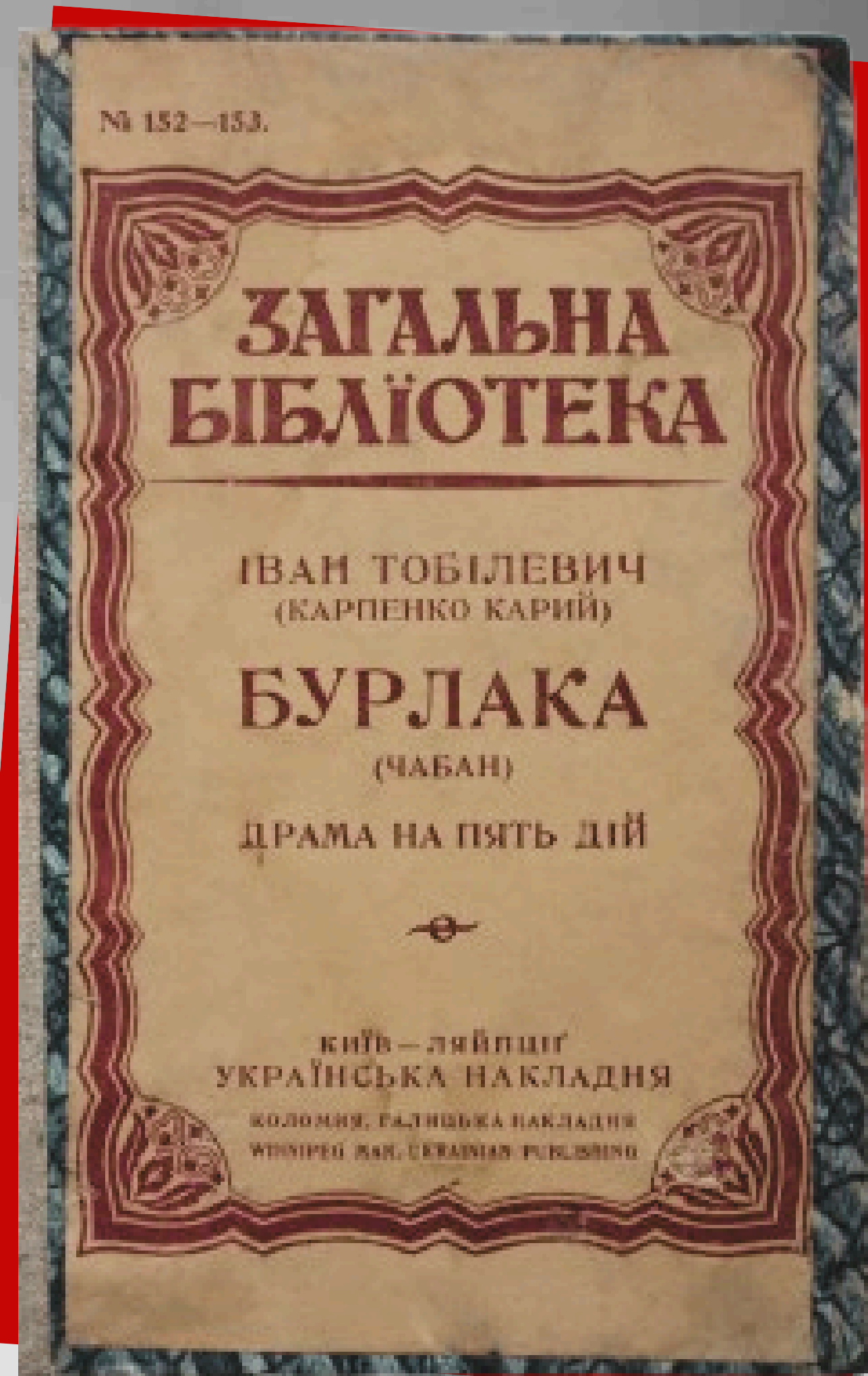
У фондах Центральної наукової бібліотеки зберігається понад 130 книг Івана Карпенка-Карого. На виставці представлені тільки прижиттєві видання та видання письменника початку XX століття.

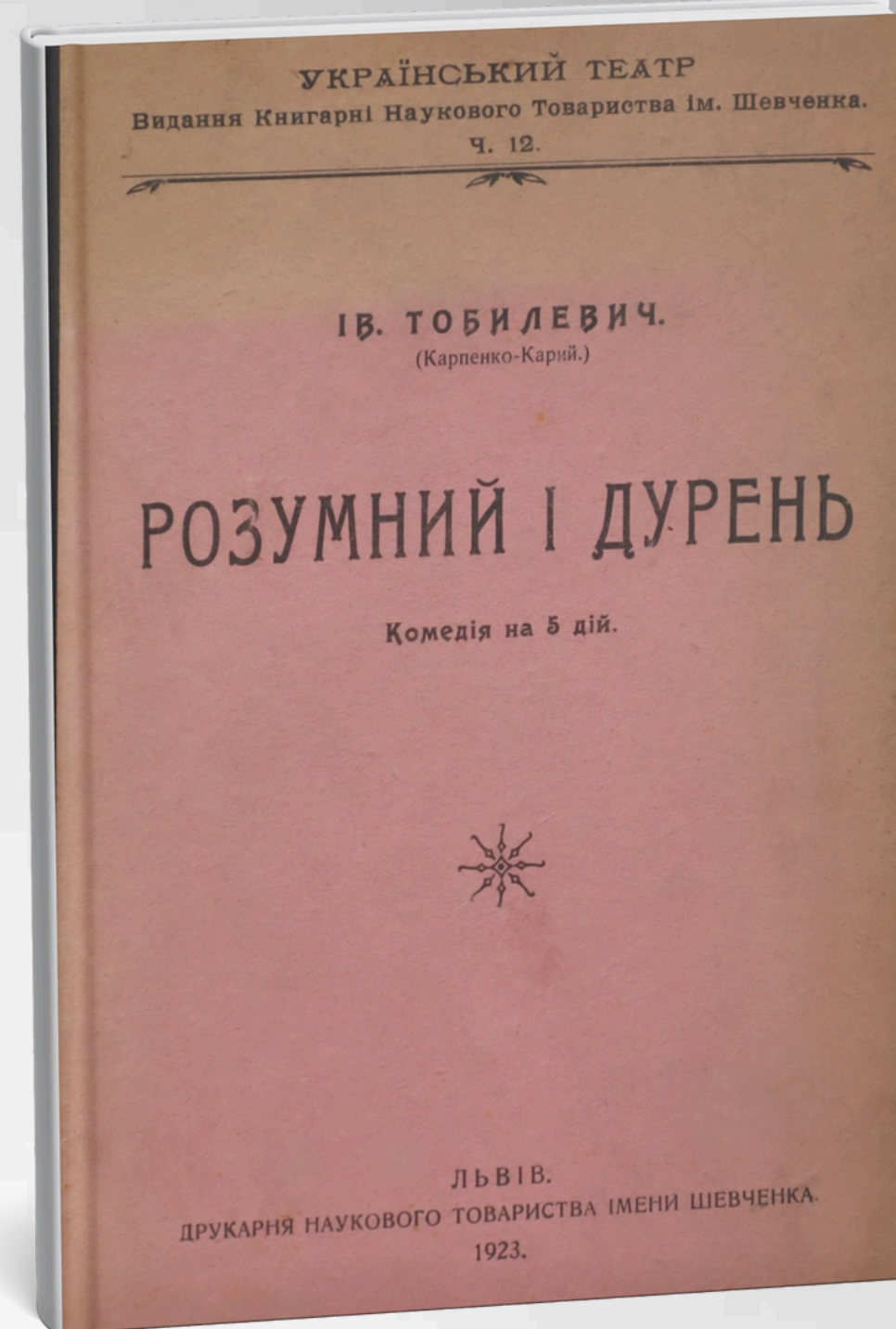
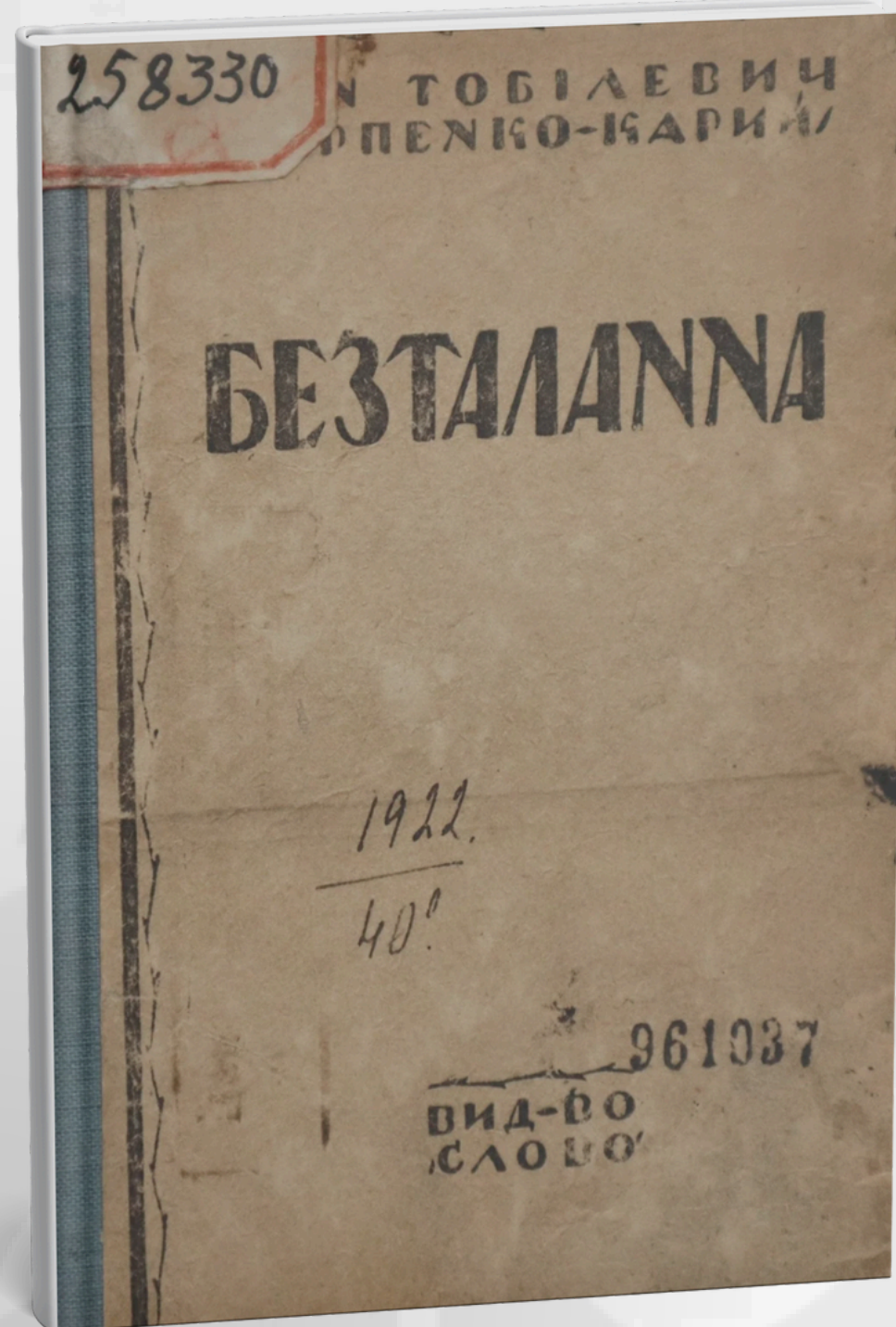
У бібліотеці
зберігається
прижиттєве видання
1886 року —
«Збірник
драматичних творів
Івана Карпенка-
Карого»

Першу свою п'єсу «Чабан», драматург написав будучи у засланні. Згодом вона отримала назву «Бурлака» (1883).

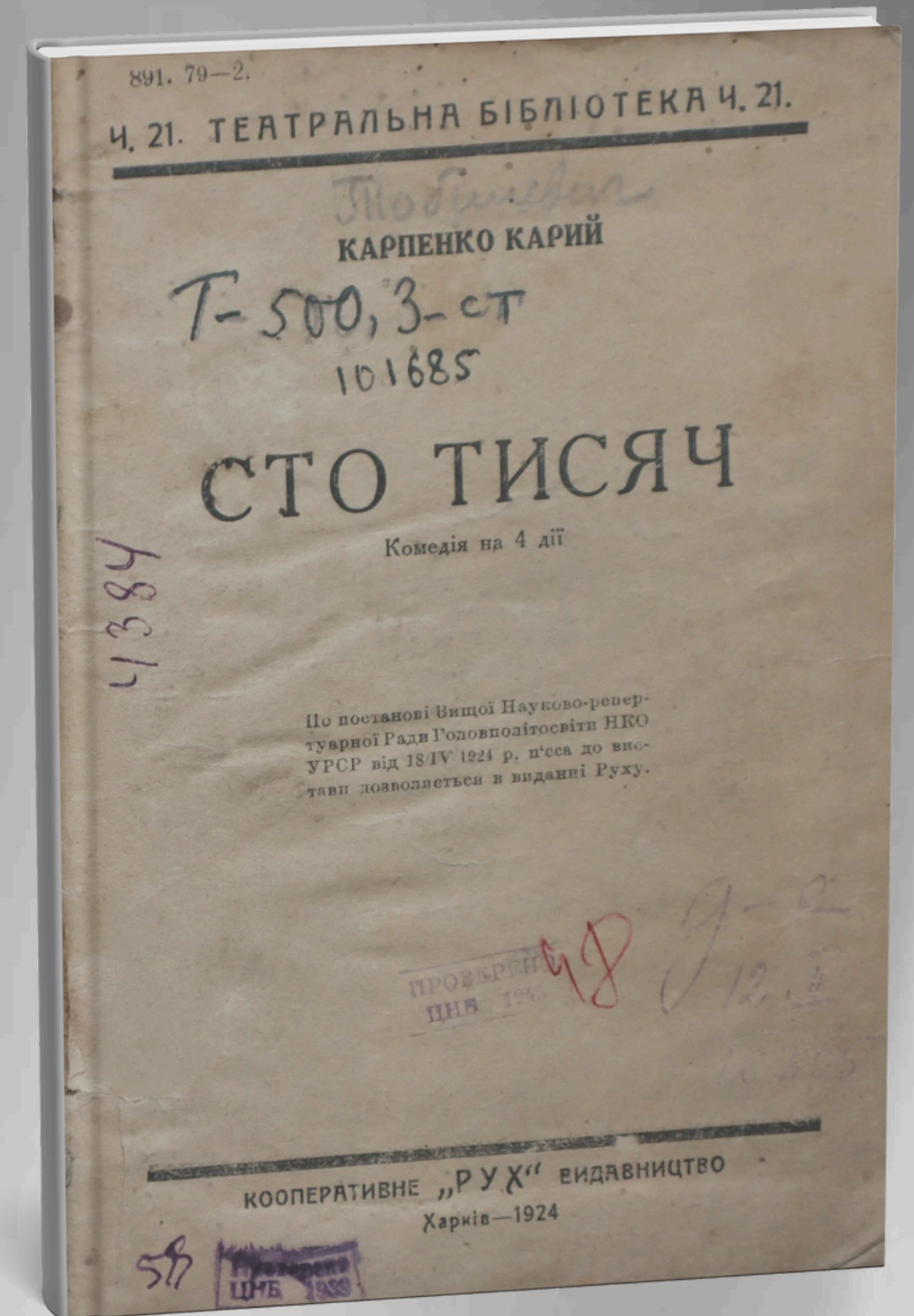
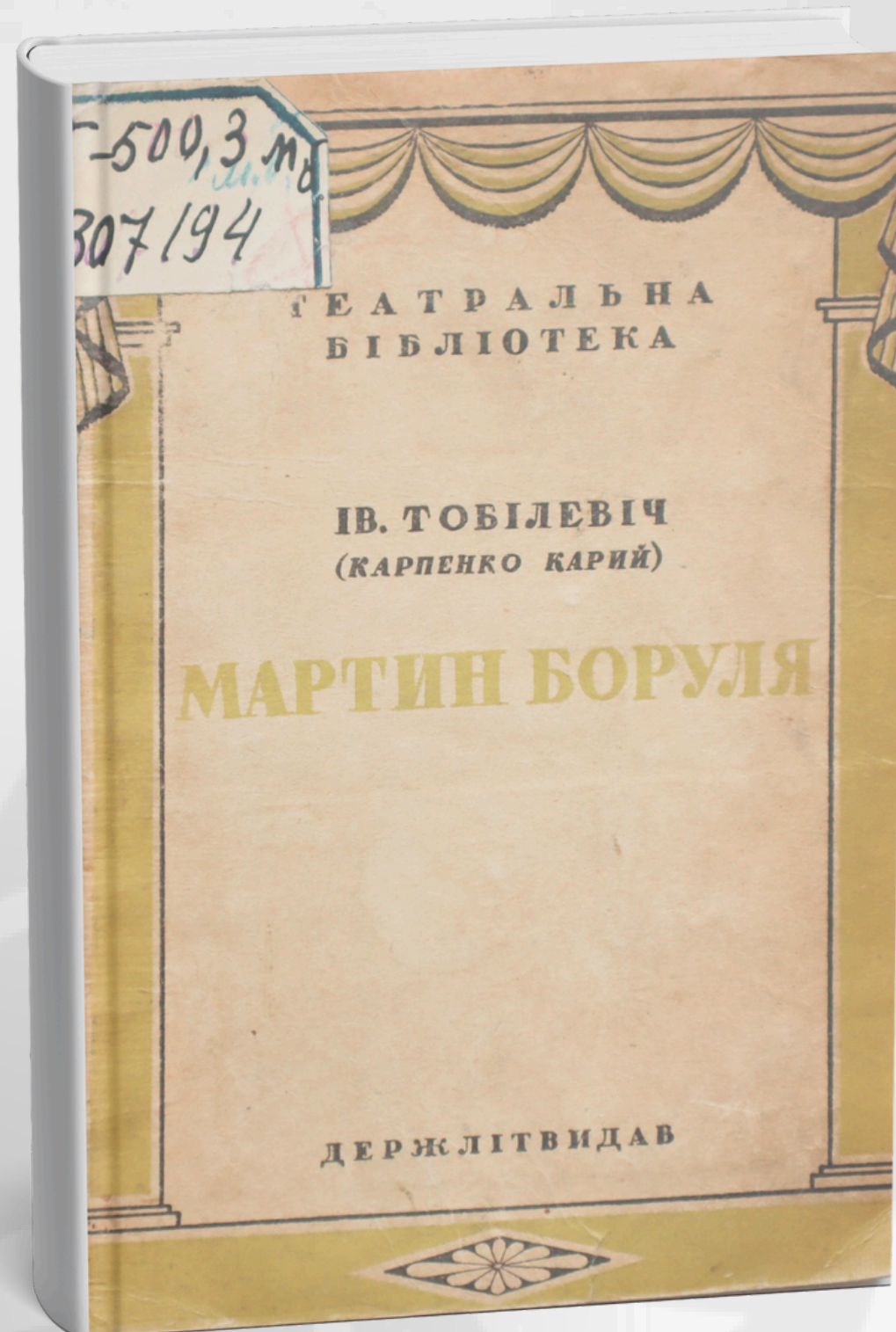
Це один із найвизначніших соціально-побутових творів Карпенка-Карого. Видання вийшло у популярній серії «Загальна бібліотека».

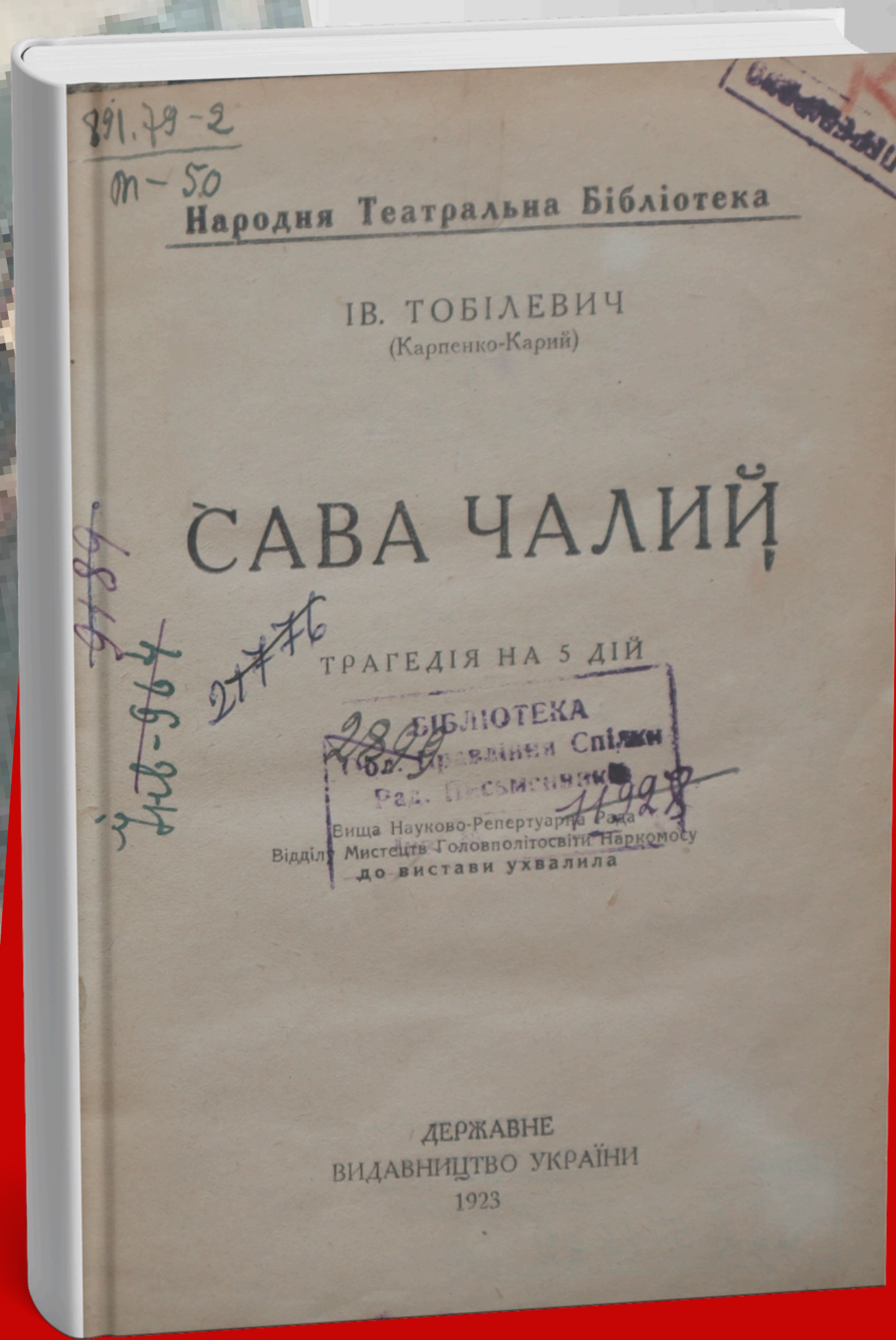

До раннього етапу творчості Івана Карпенка-Карого належать також драми «Бондарівна» (1884), «Розумний і дурень» (1885), «Безталанна» (1886), «Наймичка» (1887), що значно розширили жанровий та тематичний діапазон української драми.

У серії “Театральна бібліотека” вийшли твори «Мартин Боруля», «Сто тисяч», «Хазяїн», які є класикою світової драматургії.

Вершиною драматургії Івана Карпенка-Карого справедливо вважається трагедія «Сава Чалий» (1899), створена на основі історичних джерел і під впливом усної народної творчості. У бібліотеці зберігається видання 1923 року.

КОМЕДІЇ «СУЄТА» (1903) ТА «ЖИТЕЙСЬКЕ МОРЕ» (1904)

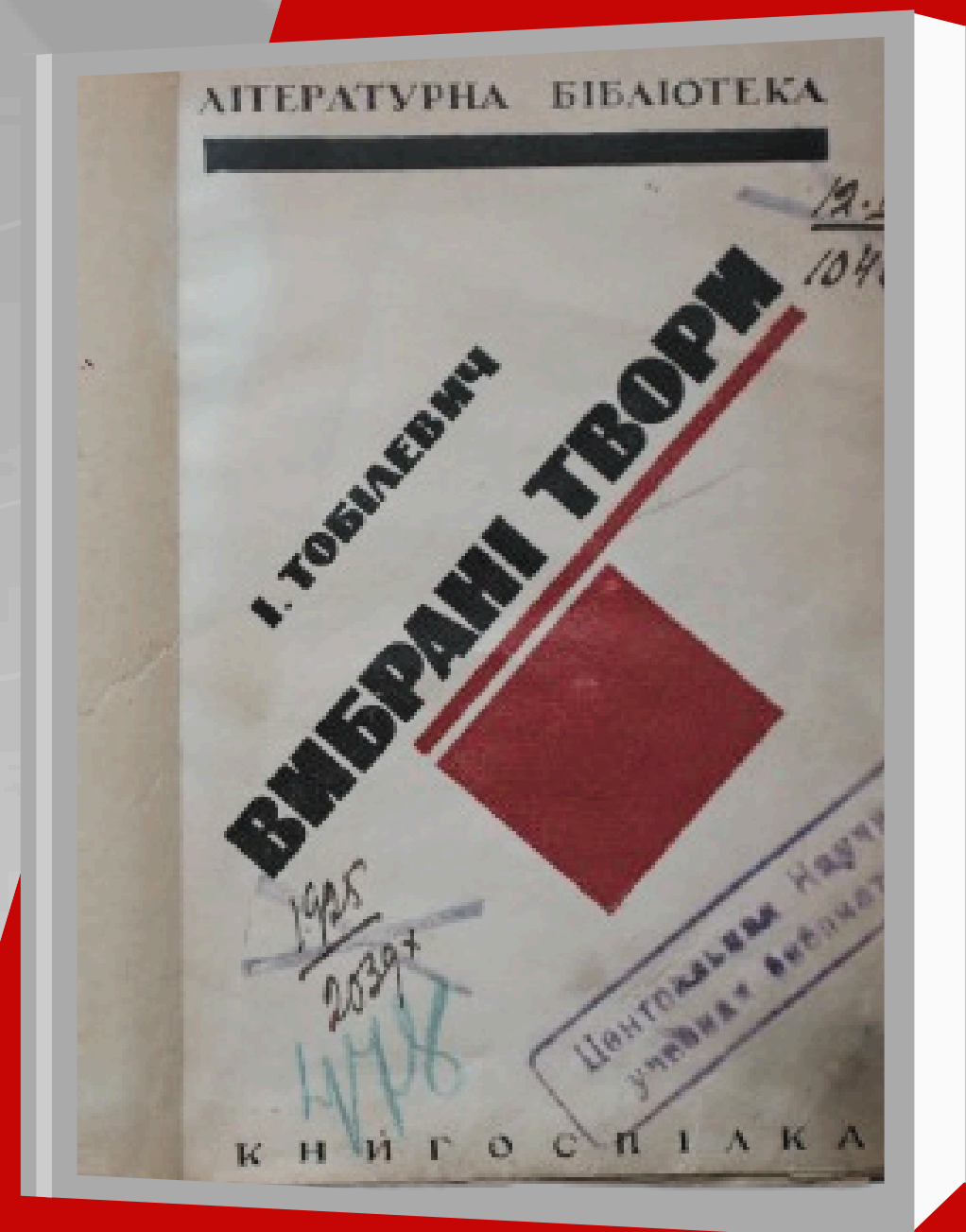
Викликають цікавість
«Вибрані твори» з
автографом
Карпенка-Карого:
сторінка з його
незакінченої, ще
ненадрукованої
драми «Мазепа».

*(Вовко дубочке) Несла нікого! а
серце бється, морозить спину...
я багатий... ~~мудрий~~ мудрий
Кочубей! В руках держави твої
голову - и мр очей - кровави. слеза
падала на землю. Не виграєш
раньше сирота кочубей дуч-
мен. X*

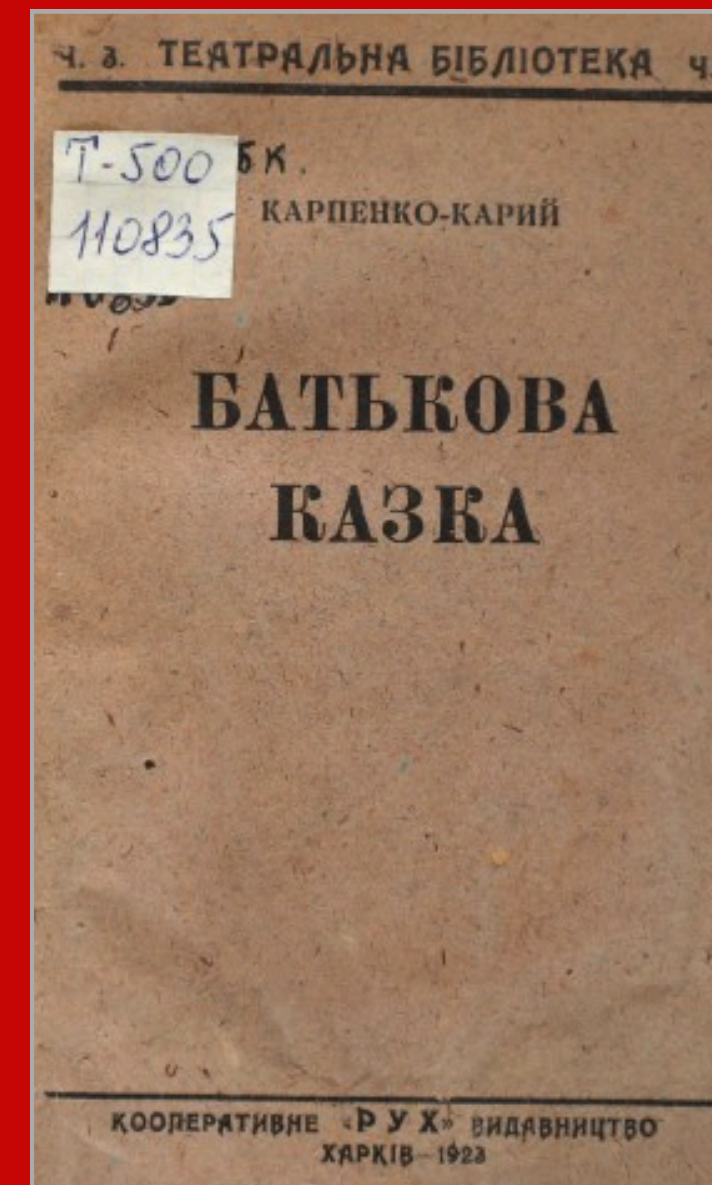
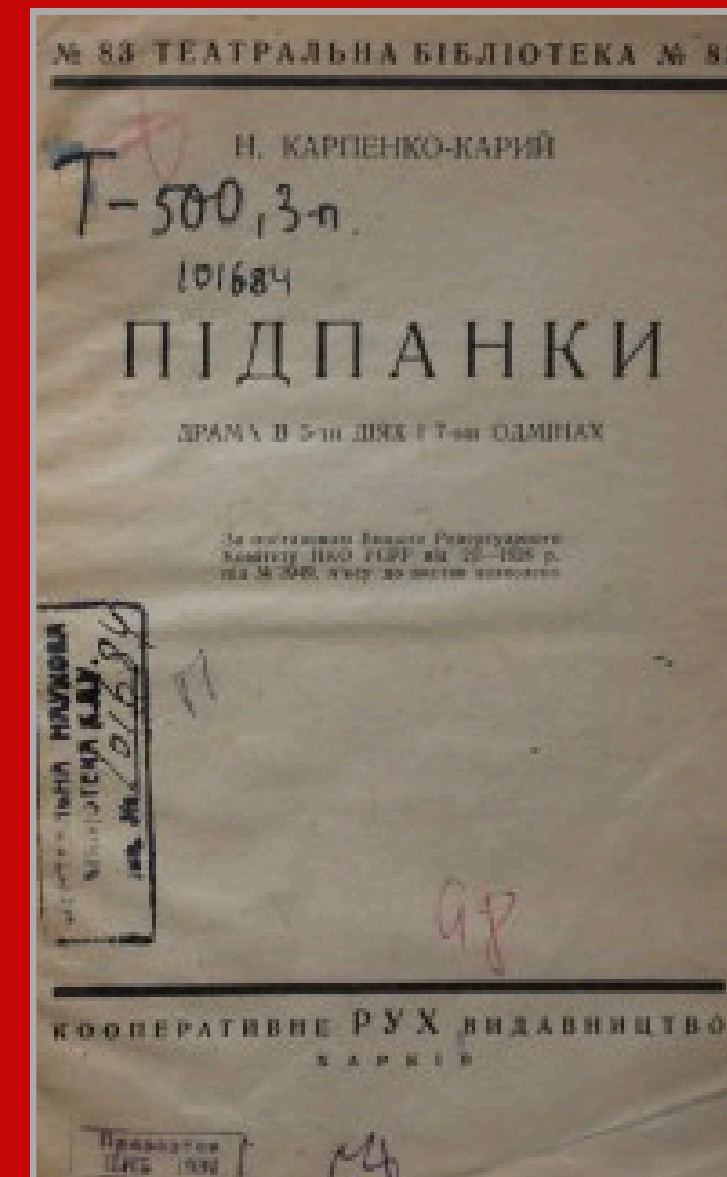
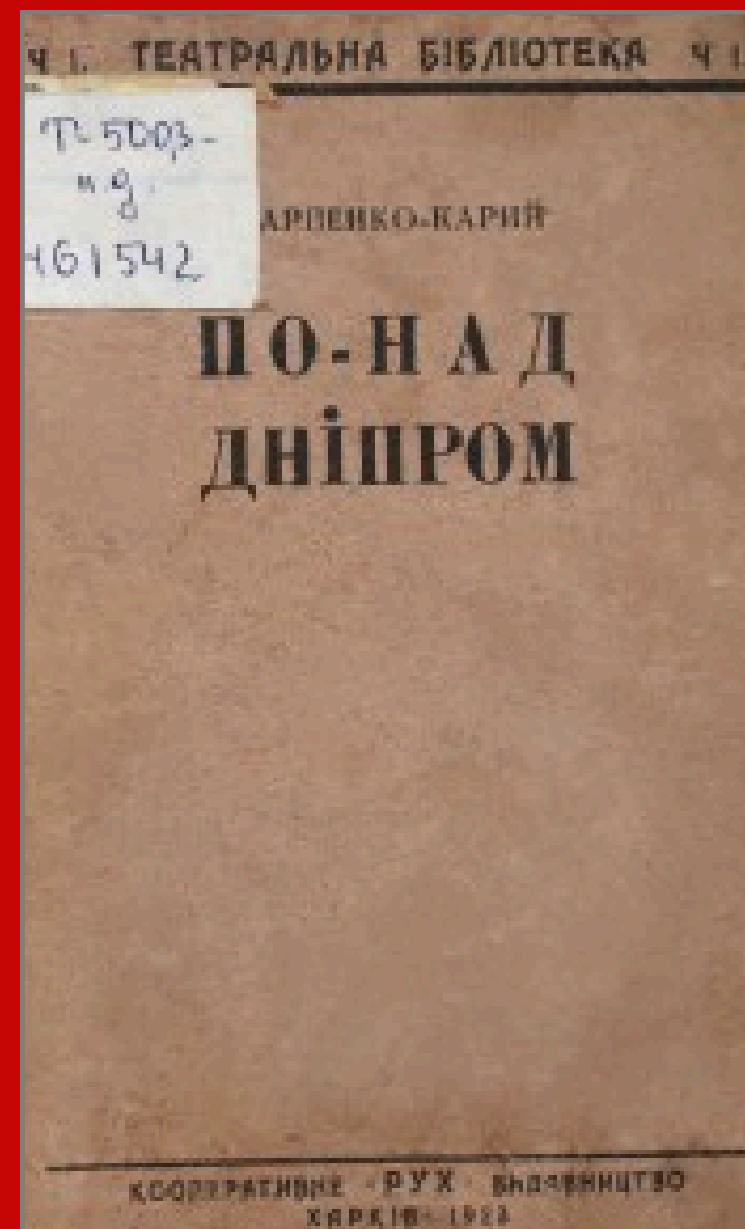
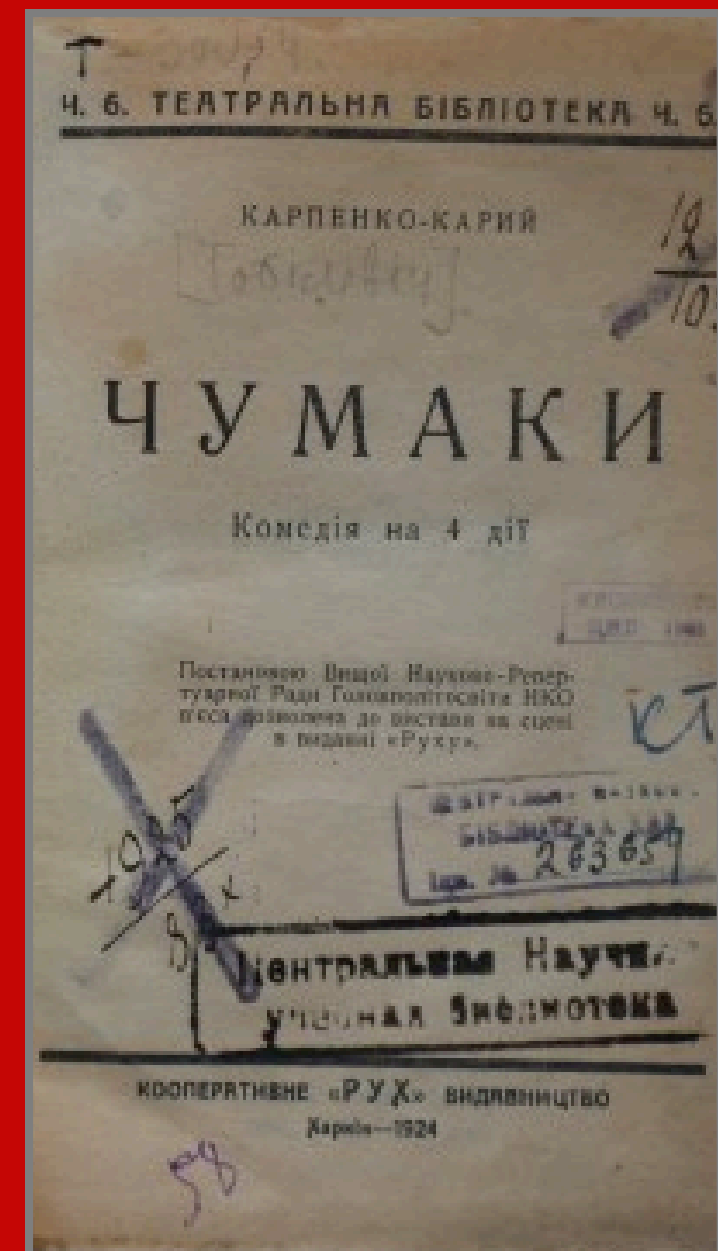
*Орфей
Що ж вами людинам гинув
мене? Кого ви бачите
Мазепа
Немає нікого, а серце бється,
морозить спину Орфея!
я багатий ~~мудрий~~ мудрий Кочубей.*

*Орфей
багатий ти! Мудр небуло нікого
ви мали сиротину, що
сам вбивав*

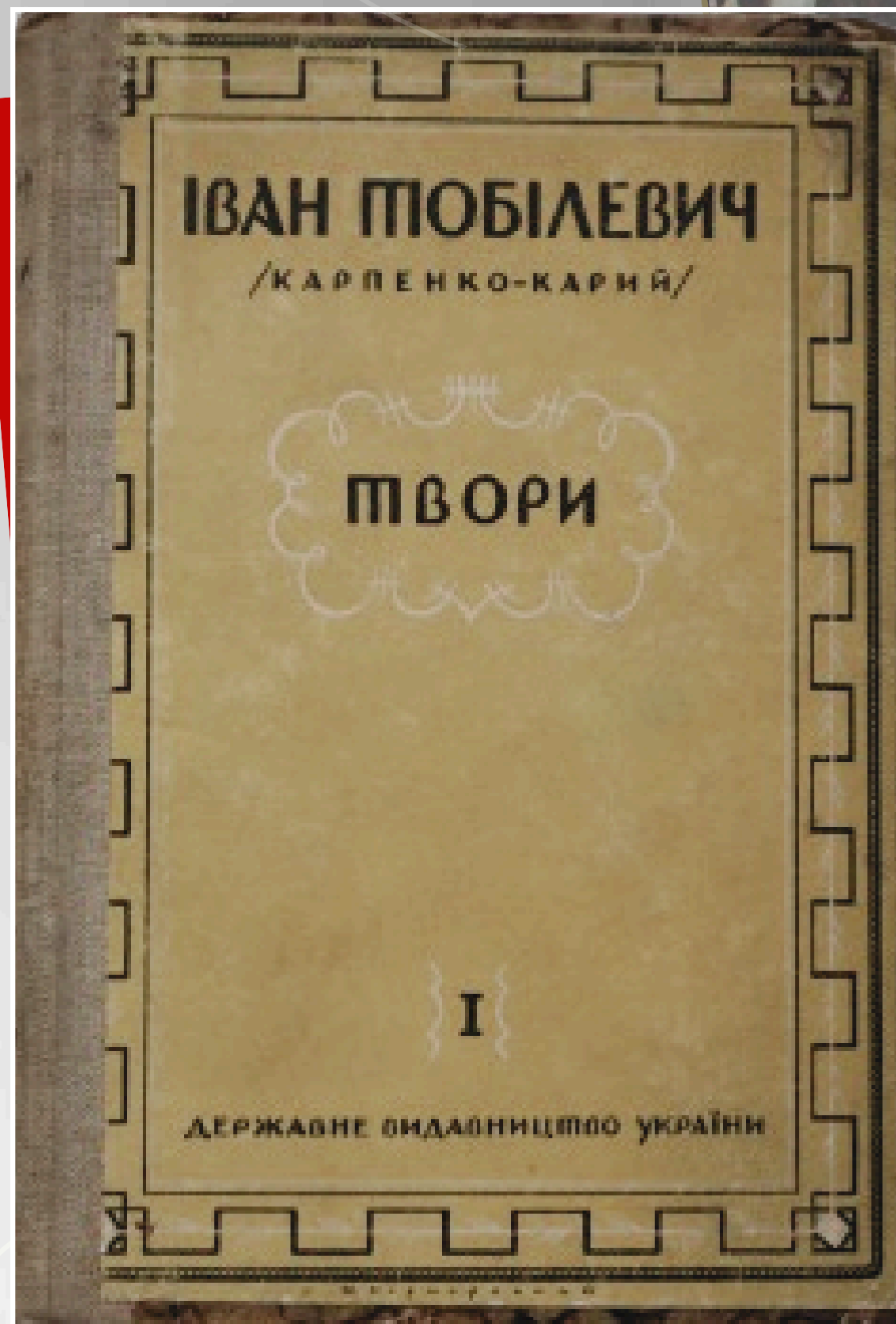
Автограф Карпенка-Карого: сторінка з його незакінченої,
ще недрукованої драми „Мазепа“.

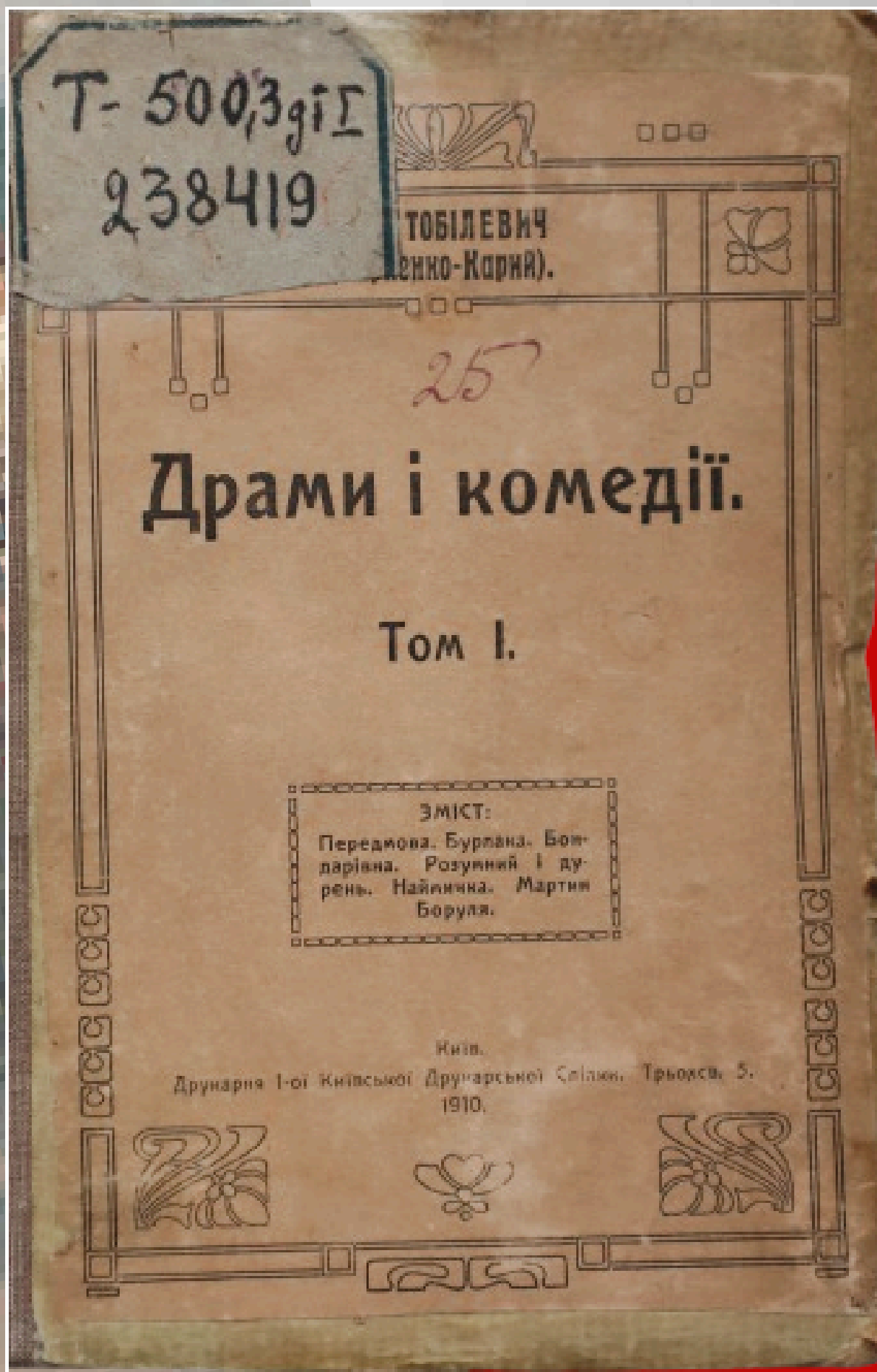

Книги видавництва «Рух» Серія «Театральна бібліотека»

у 1929 році в серії
«Бібліотека українських
класиків» вийшов
чотиритомник творів
письменника.

У фонді Центральної наукової бібліотеки зберігається друге видання першого тому «Драми і комедії» 1910 року.

Дуже цікаве видання
— мемуари Софії
Тобілевич «Життя
Івана Тобілевича»
(1945), що є
найголовнішим її
літературним спадком.
У них вона тепло й
докладно змальовує
життєвий шлях та
творчість свого
чоловіка.

Софія Тобілевич усе життя збирала й записувала народну творчість у різних регіонах України, а підсумком цієї праці став збірник «Українські народні пісні в записах Софії Тобілевич», виданий 1982 року.

Театральна трупа Панаса Саксаганського та Івана Карпенка-Карого, 1890-ті рр.

***Віртуальну виставку підготувала
працівниця Центральної наукової бібліотеки
Каразінського університету
Косенко Галина***